

TOM V (II)

ELS PEIXOS II

Lluís Cardona Pascual i Manuel Elices Calafat

Capítol sisè: Biogeografia	1
La distribució dels peixos marins	2
Les barreres biogeogràfiques a la mar	2
Una estratègia per saltar-se les barreres i tres per assegurar el reclutament ⁶	
Característiques de la ictiofauna mediterrània	8
El component endèmic Mediterrània	14
Un mar heterogeni	16
Diferències oest-est	16
Diferències nord-sud	17
Història de la ictiofauna de la mediterrània	20
Els orígens: els peixos del mar de Tethys	20
La gran crisi del Messinià	24
Les glaciacions i l'origen dels endemismes mediterranis	24
Efectes dels canvis climàtics recents sobre la ictiofauna de la Mediterrània ²⁷	
Els migrants Lessepsians, invasors provinents del mar Roig	30
L'origen dels peixos d'aigua dolça de les illes mediterrànies	30
Capítol setè: Les comunitats de peixos de Menorca	33
Conceptes generals sobre l'organització de les comunitats ecològiques	34
Factors abiòtics, factors biòtics i factors estocàstics	34
La xarxa tròfica	35
Els peixos dels fons de roca	39
Els peixos del medilitoral o de l'infralitoral superior, la vida o trenc d'onada ³⁹	
Els peixos de l'infralitoral, el món de la llum	42
L'estructura de la comunitat	43
Factors responsables de l'estructura de la comunitat	46
Les roques profundes: el coral·ligen	49
Els peixos a la xarxa tròfica	52
Els esculls artificials	54
Els peixos de les praderies	55
Les praderies d'altina	58
Factors responsables de l'estructura de la comunitat	61
La importància de l'estabilitat ambiental	63
Les praderies d'algueró	65
Els peixos a la xarxa tròfica	66
Els fons tous	68
Els peixos dels arenals infralitorals	68
Els peixos dels fons tous circalitorals	72
Els peixos dels fons batials	75
Els peixos a la xarxa tròfica	77
Els peixos de la mar oberta	82
Les comunitats nerítica i epipelàgica	82
La comunitat mesopelàgica	86

La comunitat batipelàgica	87
Els peixos a la xarxa tròfica de l'ecosistema	88
Els peixos de les llacunes i els torrents	89
Els peixos de les coves	94
Addenda I	99
Agraïments	105
Bibliografia	109
AMFIBIS I RÈPTILS	
Valentín Pérez-Mellado	117
Presentació històrica	119
L'estudi dels amfibis i els rèptils a Menorca, una aproximació històrica	120
Introducció	127
La condició ectotèrmica	128
Origen i diversitat dels amfibis i els rèptils	132
Diversitat dels amfibis i els rèptils de Menorca	132
L'origen de l'herpetofauna menorquina	134
Capítol primer: Els amfibis	135
Caràcters generals	135
Els amfibis de Menorca	142
Família Bufonidae	143
Bufo viridis, calàpet	143
Família Hylidae	147
Hyla meridionalis, granot arbori	147
Altres amfibis citats a Menorca	150
Capítol segon: Els rèptils	151
Caràcters generals dels rèptils	151
Els rèptils de Menorca	153
Quelonis o tortugues	153
Família Emydidae Rafinesque, 1815	154
Emys orbicularis, tortuga d'aigua europea	155
Família Testudinidae	158
Testudo hermanni, tortuga mediterrània	159
Les tortugues marines	163
Família Dermochelyidae Fitzinger, 1843 (1825)	163
Dermochelys coriacea, tortuga llaüt	163
Família Cheloniidae	166
Caretta caretta, tortuga marina	166
Altres tortugues a Menorca	169
Els Lepidosaures (Lepidosauria)	170
Els escatosos (Squamata)	170
Família Gekkonidae	172
Tarentola mauritanica, dragó	173

Hemidactylus turcicus, dragonet o hermidàtil	175
Família Lacertidae	178
Podarcis lilfordi, sargantana balear	179
Podarcis sicula, sargantana italiana	202
Lacerta perspicillata, sargantana mora	204
Serpentes	205
Família Colubridae	208
Macroprotodon cucullatus, serp de garriga	209
Rinechis scalaris, serp blanca	211
Natrix maura, serp d'aigua	212
Altres serps citades a Menorca	215
Annex 1: Catàleg dels amfibis i els rèptils de Menorca	217
Bibliografia	219
Apèndix/Índex	229
Apèndixs	
I Glossari	
II Notícia Biogràfica	
III Llista d'Autors de les il·lustracions	
IV Llista de Dibuixos	
V Llista de Requadros	
Índex	
I Índex Onomàstic	
II Índex Toponímic	
III Índex de Matèries	